

ממירים אברין בשלמים, ולא שלמים באברין.  
 אמר § 5-6: אומר:  
 והלא במקדשין,  
 האומר: "רגלה של זו עולה" - כלה עולה,  
 אף כשיאמר: "רגלה של זו תחת זו" -  
 תהא כלה תמורה תחתיה.

ד. אין המדמע מדמע אלא לפי חשבון.  
 אין המחמץ מחמץ אלא לפי חשבון.  
 אין הפים השאובים פוסלין את המקנה,  
 אלא לפי חשבון.

ה. אין מי חטאת נעשין מי חטאת,  
 אלא עם מתן אפר.  
 אין בית הפרס עושה בית הפרס,  
 ולא תרומה אחר תרומה,  
 ולא תמורה עושה תמורה,  
 ולא הולד עושה תמורה.  
 אמר § 4-5: אומר:  
 הנלד עושה תמורה.  
 אמרו לו: הקדש עושה תמורה,  
 לא הולד ולא תמורה עושין תמורה.

ו. העופות והמנחות אינן עושין תמורה,  
 שלא נאמר אלא: "בבהמה".

הצבור והשתפים אינן עושין תמורה,  
 שנאמר (ויקרא כז, י) "לא-ימיר אתו" -  
 יחיד עושה תמורה,  
 לא הצבור ולא השתפים עושים תמורה.

קרבנות בדיק הבית אינן עושין תמורה.  
 אמר § 1-2: אומר:  
 והלא מעשר בכלל היה, ולמה יצא?  
 להקיש אליו:  
 מה מעשר קרבן יחיד, יצאו קרבנות צבור;  
 מה מעשר קרבן מזבח, יצאו קרבנות בדיק  
 הבית.

א. יש בקרבנות היחיד, מה שאין בקרבנות  
 הצבור, ויש בקרבנות הצבור, מה שאין  
 בקרבנות היחיד: שקרבנות היחיד עושים  
 תמורה,  
 וקרבנות הצבור אינם עושים תמורה;  
 קרבנות היחיד נוהגין בזכרים ובנקבות,  
 וקרבנות הצבור אינן נוהגין אלא בזכרים;

קרבנות היחיד חיבין באחריותן, ובאחריות  
 נספיהם; וקרבנות הצבור אינן חיבין,  
 לא באחריותן ולא באחריות נספיהן,

א. הכל ממירים,  
 אחד אנשים, ואחד נשים.  
 לא שאדם רשאי להמיר,  
 אלא, שאם המיר - מומר,  
 וסופג את הארבעים.

הכהנים ממירים את שלהם, וישראל ממירים את  
 שלהם. אין הכהנים ממירים -  
 לא בחטאת, ולא באשם, ולא בבכור.

אמר § 4-5: אומר:  
 וכי מפני מה אין ממירים בבכור?  
 אמר § 3-5: אומר:  
 חטאת ואשם מתנה לכהן, והבכור מתנה לכהן,  
 מה חטאת ואשם אין ממירים בהם,  
 אף הבכור לא ימירנו בו.

אמר לו § 4-5: אומר:  
 מה לי אינו ממיר בחטאת ובאשם,  
 שאין זכין בהן בחייהם,  
 תאמר בבכור שזכין לו בחייו?  
 אמר לו § 3-5: אומר:  
 והלא כבר נאמר (ויקרא כז, י)  
 "והיה-הוא ותמורתו יהיה-קדש",  
 היכן קדשה חלה עליו? בבית הבעלים,  
 אף תמורה בבית הבעלים.

ב. ממירין מן הבקר על הצאן, ומן הצאן על  
 הבקר, מן הכבשים על העזים, ומן העזים על  
 הכבשים,  
 מן הזכרים על הנקבות, ומן הנקבות על  
 הזכרים,

מן התמימים על בעלי מומין,  
 ומבעלי מומין על התמימים,  
 שנאמר (שם)  
 "לא יחליפנו ולא-ימיר אתו,  
 טוב ברע או-רע בטוב".  
 איזהו "טוב ברע"?  
 בעלי מומין שקדם הקדשן את מומם.

ממירים אחד בשנים, ושנים באחד,  
 אחד במאה, ומאה באחד.  
 אמר § 1-2: אומר:  
 אין ממירים אלא אחד באחד, שנאמר (שם)  
 "והיה-הוא ותמורתו" -  
 מה "הוא" מיחד, אף "תמורתו" מיחדת.

ג. אין ממירין אברים בעברים,  
 ולא עברים באברים,  
 ולא אברים ועברים בשלמים,  
 ולא שלמים בהן.

אבל חיבין באחריות נסכיהן משקרב הזבח.

יש בקרבנות הצבור, מה שאין בקרבנות היחיד;  
שקרבנות הצבור דוחין את השבת ואת הטמאה;  
וקרבנות היחיד אינן דוחים,  
לא את השבת ולא את הטמאה.

אמר ר' יוחנן: והלא חבתי כהן גדול ופר יום הכפורים קרבן יחיד,  
ודוחין את השבת ואת הטמאה?  
אלא שזמנו קבוע.

ב. חטאת היחיד שכפרו בעליה - מתה;  
ושל צבור - אינה מתה.

אמר ר' יוחנן: חטאת אומר: תמות.

אמר ר' יוחנן: מה מצינו בולד חטאת, ובתמורת חטאת,  
ובחטאת שמתו בעליה -

ביחיד דברים אמורים, אבל לא בצבור;  
אף שכפרו בעלים ושעברה שנתה -

ביחיד דברים אמורים, אבל לא בצבור.

ג. חמר בקדשים מבתמורה, ובתמורה מבקדשים,  
שהקדשים עושים תמורה, ואין תמורה עושה  
תמורה; הצבור והשתפין מקדשים, אבל לא  
ממירים; ומקדשים אברים ועברים, אבל לא  
ממירים.

חמר בתמורה:

שהקדשה חלה על בעלת מום קבוע,  
ואינה יוצאה לחלין להגזז ולהעבד.

אמר ר' יוחנן: עשה שוגג כמזיד בתמורה,  
ולא עשה שוגג כמזיד במקדשים.

אמר ר' יוחנן: הכלאים, והטרפה, ויוצא דפן, טמאים ונאדרוגיגוס -  
לא קדשים, ולא מקדשים.

÷ 3/4

א. אלו קדשים שולדותיהן ותמורותיהן פיוצא בהן:  
ולד שלמים ותמורתן,  
וולדן, וולד ולדן עד סוף העולם -  
הרי אלו כשלמים,  
וטעוניהם סמיכה, ונסכים, ותנופה, וחוזה ושוק.

אמר ר' יוחנן: ולד שלמים

לא יקרב שלמים.

אמר ר' יוחנן: אומרים: יקרב.

אמר ר' יוחנן: לא נחלקו על ולד ולד תמורה

שלא יקרב, ועל ולד ולד תמורה

ועל מה נחלקו? על הולד,

אמר ר' יוחנן: לא יקרב,

אמר ר' יוחנן: אומרים: יקרב.

העיד ר' יוחנן: על ולד שלמים שיקרב שלמים.

אמר ר' יוחנן:

אני מעיד, שהיתה לנו פרה זבחי שלמים,  
ואכלנוה בפסח,  
ואכלנו ולדה שלמים בחג.

ב. ולד תודה, ותמורתה,

ולדן וולד ולדן עד סוף העולם -

הרי אלו כתובה,

ויבלבד שאינן טעוניהן לחם.

תמורת עולה, וולד תמורה,

ולדן וולד ולדן עד סוף העולם -

הרי אלו כעולה,

וטעוניהן הפשט ונתוח, וכליל לאשים.

ג. המפריש נקבה לעולה וילדה זכר -

ירעה עד שישתאב, וימכר,

ויביא בדמיו עולה.

אמר ר' יוחנן: הוא עצמו יקרב עולה.

המפריש נקבה לאשם -

תרעה עד שישתאב, ותמכר,

ויביא בדמיה אשם.

אם קרב אשמו -

יפלו דמיה לנדבה.

אמר ר' יוחנן: תמכר שלא במום.

תמורת אשם, ולד תמורתה,

וולדן וולד ולדן עד סוף העולם -

ירעו עד שישתאבו, וימכרו,

ויפלו דמיהן לנדבה.

אמר ר' יוחנן: ימותו.

אמר ר' יוחנן: וביא בדמיהן עולות.

אשם שמתו בעליו, ושכפרו בעליו -

ירעה עד שישתאב, וימכר,

ויפלו דמיו לנדבה.

אמר ר' יוחנן: ימותו.

אמר ר' יוחנן: וביא בדמיו עולה.

ד. והלא אף הנדבה עולה היא!

מה בין דברי ר' יוחנן לדברי ר' יוחנן?

אלא בזמן שהיא באה חובה -

הוא סומך עליה, ומביא עליה נסכין, ונסכיה משלוי;  
ואם היה כהן, עבודתה ועורה שלו.

ובזמן שהיא באה נדבה -

אינו סומך עליה, ואינו מביא עליה נסכין,  
ונסכיה משל צבור;

אף על פי שהוא כהן,

עבודתה ועורה של אנשי משמר.

ה. תמורת הבכור והמעשר,

וולדן, וולד ולדן עד סוף העולם -

הרי אלו כבכור והמעשר, ויאכלו במומם לבעלים.

לא הספיק לקח בהן חטאת עד שנמצאת חטאתו, והרי היא בעלת מום – תמכר, ויביא מאלו ומאלו חטאת, והשאר יפלו לנדבה.

מה בין הבכור והמעשר לבין כל הקדשים? שכל הקדשים נמכרים באטלים ונשחטין באטלים, ונשקלין בלטרוא, חוץ מן הבכור ומן המעשר; ויש להן פדיון, ולתמורתיהן פדיון, חוץ מן הבכור ומן המעשר; ובאים מחוצה לארץ, חוץ מן הבכור ומן המעשר;

המפריש חטאתו ואבדה, והפריש אחרת תחתיה, לא הספיק להקריבה עד שנמצאת הראשונה, והרי שתיהן בעלות מום – ימכרו, ויביא מאלו ומאלו חטאת, והשאר יפלו לנדבה.

אם באו תמימים - יקרבו, ואם בעלי מומין – יאכלו במומן לבעלים.

המפריש חטאתו ואבדה, והפריש אחרת תחתיה, לא הספיק להקריבה עד שנמצאת הראשונה, והרי שתיהן תמימות – אחת מהן תקרב חטאת, והשניה תמות; דברי חכמים.

אמר חכמים: מה הטעם? שהבכור והמעשר יש להן פרנסה במקומן, ושאר כל הקדשים, אף על פי שגולד להם מום - הרי אלו בקדשתן.

אין חטאת מטה, אלא שנמצאת מאחר שכפרו הבעלים; ואין המעות הולכות לים המלח, אלא שנמצאו מאחר שכפרו הבעלים.

פרק רביעי

א. ולד חטאת, ותמורת חטאת, וחטאת שמתו בעליה – ימותו. שעברה שנתה, ושאבדה ונמצאת בעלת מום: אם משכפרו הבעלים – תמות, ואינה עושה תמורה, לא נהנין ולא מועלין;

ד. המפריש חטאתו, והרי היא בעלת מום - מוכרה, ויביא בדמיה אחרת. אמר: חכמים: אם קרבה השניה עד שלא נשחטה הראשונה - תמות, שכבר כפרו הבעלים.

פרק חמישי

אם עד שלא כפרו הבעלים – תרעה עד שתסתאב, ותמכר, ויביא בדמיה אחרת, ועושה תמורה, ומועלין בה. ב. המפריש חטאתו ואבדה, והקריב אחרת תחתיה, ואחר כך נמצאת הראשונה – תמות. המפריש מעות לחטאת ואבדו, והקריב חטאת תחתיהן, ואחר כך נמצאו המעות – ילכו לים המלח. ג. המפריש מעות לחטאתו ואבדו, והפריש מעות אחרות תחתיהן, לא הספיק לקח בהן חטאת, עד שנמצאו המעות הראשונות – יביא מאלו ומאלו חטאת, והשאר יפלו לנדבה. המפריש מעות לחטאתו ואבדו, והפריש חטאת תחתיהן, לא הספיק להקריבה עד שנמצאו המעות, והרי חטאת בעלת מום – תמכר, ויביא מאלו ומאלו לחטאת, והשאר יפלו לנדבה. המפריש חטאתו ואבדה, והפריש מעות תחתיה, לא הספיק לקח בהן חטאת, עד שנמצאו המעות הראשונות – יביא מאלו ומאלו חטאת, והשאר יפלו לנדבה.

א. כיצד מערימים על הבכור? מבכרת שהיתה מעברת – אומר: "מה שבמעיה של זו, אם זכר עולה" – ילדה זכר, יקרב עולה; "ואם נקבה זבחי שלמים" – ילדה נקבה, תקרב שלמים; "אם זכר עולה, אם נקבה זבחי שלמים" – ילדה זכר ונקבה; והזכר יקרב עולה, והנקבה תקרב שלמים.

ב. ילדה שני זכרים – אחד מהן יקרב עולה, והשני ימכר לחיבי עולה, ונדמיו חלין. ילדה שתי נקבות: אחת מהן תקרב שלמים, והשניה תמכר לחיבי שלמים, ונדמיה חלין.

ילדה טמטום ואנדרוגינוס – אין קדשה חלה עליהן. אמר חכמים: אין קדשה חלה עליהן.

ג. האומר: "ילדה של זו עולה, והיא שלמים" – דבריו קימים. "היא שלמים וילדה עולה" – הרי זו ולד שלמים; דברי חכמים: אמר חכמים: אם לכן נתפנו מתחלה,

המפריש חטאתו ואבדה, והפריש מעות תחתיה,

הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות כאחת -  
דבריו קמים;  
ואם משאמר: "הרי זו שלמים",  
נמלך ואמר: "ולדה עולה" -  
הרי זו ולד שלמים.

ד. "הרי זו תמורת עולה ותמורת שלמים" -  
הרי זו תמורת עולה; דברי רבי מאיר.  
אמר ר' עקיבא: -

אם לכן נתכונן מתחלה,  
הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות כאחת -  
דבריו קמים;  
ואם משאמר: "תמורת עולה",  
נמלך ואמר: "תמורת שלמים" -  
הרי זו תמורת עולה.

ה. "הרי זו תחת זו", "תמורת זו", "חלופת זו" -  
הרי זו תמורה.  
"זו מחללת על זו" -  
אינה תמורה.

ואם היה הקדש בעל מום -  
יוצא לחלין, וצריך לעשות דמים.

ו. "הרי זו תחת חטאת", ו"תחת עולה" -  
לא אמר כלום.

"תחת חטאת זו", ו"תחת עולה זו",  
"תחת חטאת" ו"תחת עולה שיש לי בתוך הבית" -  
היה לו, דבריו קמים.

אם אמר על בהמה טמאה ועל בעלת מום:  
"הרי אלו עולה" -  
לא אמר כלום.  
"הרי אלו לעולה" -  
ימכרו ויביא בדמיהם עולה.

א. כל האסורין על גבי המזבח - אוסרים כל שהן:  
הרובע, והגרבע, והמקצה, והנעבד,  
והאתנו, והמחיר,  
והפלאים, והטרפה, ויוצא דפן.

איזה הוא מקצה?

המקצה לעבודה זרה.  
הוא אסור, ומה שעליו מתר.

איזהו נעבד?

כל שעובדין אותו.  
הוא ומה שעליו אסור.  
זה וזה מתרין באכילה.

ב. איזהו אתנו?

האומר לזונה: "הא ליך טלה זה בשכרני".  
אפלו מאה - כלן אסורין.

וכן האומר לחברו:

"הא לך טלה זה, ותליון שפחתך אצל עבדי" -  
אומר: אינו אתנו;

§ 1/2 אומרים: אתנו.

ג. איזה הוא מחיר כלב?  
האומר לחברו:

"הא לך טלה זה תחת כלב זה".

וכן שני שתפין שחלקו:

אחד נטל עשרה, ואחד נטל תשעה וכלב -  
שכנגד הכלב אסורים, שעם הכלב מתרים.

אתנו כלב ומחיר זונה -

הרי אלו מתרים, שנאמר:

"שנים", ולא ארבעה. ולדותיהן מתרים,  
שנאמר: "הן", ולא ולדותיהן.

ד. נתן לה כספים - הרי אלו מתרין.

יינות, שמנים, וסלתות,

וכל דבר שפיוצא בו קרב על גבי מזבח - אסור.

נתן לה מקדשין - הרי אלו מתרין;

עופות - הרי אלו אסורין.

שהיה בדיון:

מה אם המקדשין שהמום פוסל בהם,

אין אתנו ומחיר חל עליהם -

עופות שאין המום פוסל בהן,

אינו בדיון שלא יהא אתנו ומחיר חל עליהם?

תלמוד לומר (דברים כג, יט) "לכל-גר" -

להביא את העוף.

ה. כל האסורים על גבי המזבח -

ולדותיהן מתרים.

ולד טרפה -

אומר: § 1/2 אומר:

לא יקרב על גבי המזבח.

וחכמים אומרים: יקרב.

אומר: § 1/2 אומר:

כשרה שינקה מן הטרפה -

פסולה מעל גבי המזבח.

כל הקדשים שנעשו טרפה -

אין פודין אותם,

שאין פודים את הקדשים להאכילן לכלבים.

פרק שביעי

א. יש בקדשי המזבח מה שאין בקדשי בדיק הבית,  
ויש בקדשי בדיק הבית מה שאין בקדשי המזבח:

שקדשי המזבח עושים תמורה,

וחיבין עליהם משום פגול, נותר וטמא,

ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונם,

והשוחטם בחוץ חייב,

ואין נותנים מהם לאמנים בשכרן -

מה שאין כן בקדשי בדיק הבית.

ב. יש בקדשי בדיק הבית מה שאין בקדשי המזבח:

שסתם הקדשות לבדיק הבית;

הקדש בדיק הבית חל על הכל,

ומועלין בגדוליהן,

ואין בהם הנאה לכהנים.

ג. אחד קדשי המזבח, ואחד קדשי בְדֵק הַבַּיִת:  
אין משנין אותן מקדשה לקדשה,  
ומקדישין אותן הקדש עלוי, ומחרימין אותן.  
ואם מתו - יקברו.  
§ 16 אומר:  
קדשי בְדֵק הַבַּיִת אם מתו - יפדו.

ד. ואלו הן הנקברים:  
קדשים שהפילו - יקברו;  
הפילה שליח - תקבר;  
שור הנסקל, ועגלה ערופה, וצפרי מצרע,  
ושער נזיר, ופטר חמור, ובשר בחלב,  
וחלין שנשחטו בעזרה.  
§ 16 אומר: חלין שנשחטו בעזרה - ישרפו;  
וכן חיה שנשחטה בעזרה.

ה. ואלו הן הנשרפים:  
חמץ בפסח - ישרף;  
ותרומה טמאה, והערלה וכלאי הכרם,  
את שדרכו לשרף - ישרף,  
ואת שדרכו לקבר - יקבר.

ומדליקין בפת ובשמן של תרומה.

ו. כל הקדשים שנשחטו חוץ לזמנן, וחוץ למקומן -  
הרי אלו ישרפו.

אשם תלוי - ישרף;  
§ 17 אומר: יקבר.

חטאת העוף הבאה על ספק - תשרף.  
§ 17 אומר:  
יטילנה לאמה.

כל הנשרפין לא יקברו, וכל הנקברים לא ישרפו.  
§ 17 אומר:  
אם רצה להחמיר על עצמו, לשרוף את הנקברים -  
רשאי;  
אמרו לו:  
אינו מתר לשנות.

§ 17 אומר: 1/2, 3/4